

ATMINTINĖ PACIENTUI, VARTOJANČIAM GERIAMUOSIUS ANTIKOAGULIANTUS¹⁻⁸

Jūs gavote šią kortelę, nes vartojate geriamuosius antikoaguliantus (GAK): vitamino K antagonistus arba ne vitamino K antagonistų geriamuosius antikoaguliantus. **Vitamino K antagonistai (vitKA)** yra varfarinas, acenokumarolis, o **ne vitamino K antagonistų geriamieji antikoaguliantai (NGAK)** – apiksabanas, dabigatranas, rivaroksabanas. Tai kraujo krešėjimą slopinantys vaistai. Jie mažina pavojingų kraujo krešulių susidarymo tikimybę.

INFORMACIJA VARTOJANTIEMS BET KURĮ GERIAMĄJĮ ANTIKOAGULIANTĄ¹⁻⁸

GAK vartokite tik taip, kaip paskyrė gydytojas. Per mažos šių vaistų dozės kraujo krešėjimo neslopina, o per didelės – gali sukelti pavojingą kraujavimą. Draudžiama pačiam pacientui keisti GAK dozę ar savavališkai nutraukti jų vartojimą.

Vartojant GAK, susižeidus ar operacijų metu iš žaizdos gali ilgiau kraujuoti, todėl prieš planinę chirurginę operaciją ar procedūrą, perspėkite gydytoją, kad vartojate GAK. Jei numatoma procedūra yra mažos kraujavimo rizikos, vitKA dozę gali tekti sumažinti, o esant vidutinei ar didelei kraujavimo rizikai, vitKA vartojimą gali tekti nutraukti. Vietoj jo gali būti paskirti kiti antikoaguliantai. Jei vartojate NGAK, kurių veikimo pradžia ir pabaiga yra greita, esant vidutinei ir didelei kraujavimo rizikai, NGAK vartojimas prieš tam tikrą laiką turi būti nutrauktas, vietoj jų kiti antikoaguliantai neskiriami. Kaip reikia elgtis prieš ir po operacijos geriausiai patars antikoaguliantą paskyręs gydytojas.

Venkite situacijų, kurių metu galite patirti traumas.

Kartu su asmenį identifikuojančiu dokumentu visada nešiokitės įspėjamąją paciento, vartojančio GAK, kortelę. Parodykite šią kortelę kiekvienam Jus gydančiam gydytojui.

Nedelsdami kreipkitės į gydytoją, jei pasireiškia bet kuris iš šių kraujavimo požymių: kraujosrūvos odoje, kraujavimas iš dantenu, nosies, tamsus ar raudonas šlapimas (jei nebuvo valgyta šlapimą dažančių maisto produktų), tuštinimasis juodomis išmatomis ar išmatomis su krauju priemaiša, ilgai trunkantis ar sunkus kraujavimas, neįprastas silpnumas, nuovargis, blyškumas, galvos svaigimas, galvos skausmas, nepaaiškinamas tinimas, dusulys, krūtinės skausmas arba krūtinės angina. Jūsų gydytojas nuspręs, ar reikia Jus atidžiau stebėti, ar koreguoti gydymą, ar paskirti kitus vaistus.

INFORMACIJA VARTOJANTIEMS VitKA^{1-3,5,7}

VitKA galima vartoti tik paskyrus gydytojui ir tik reguliariai tikrinant kraujo krešėjimo rodiklį TNS (INR). Atsižvelgiant į klinikinę situaciją, TNS (INR) turi būti intervale tarp 2,0–4,0.

VitKA būtina vartoti kasdien, tuo pačiu paros metu, geriausia antroje dienos pusėje. Kontrolės dieną vaisto negerti, kol nebus žinomas tyrimo atsakymas.

Būtina žinoti, kad vitKA veikimui ir tuo pačiu dozei turi įtakos kiti vartojami vaistai, vaistažolės ir maistas. Būtinai informuokite gydytoją, jei patys, savo nuožiūra, vartojate bet kokius kitus vaistus arba vaistažoles.

Maisto produktai, turintys sąveiką su vitKA: agurkų žievė, alyvų aliejus, alkoholis, arbatos lapai, avokada, briuselio kopūstai, brokoliai, burnočio lapai, *canola* aliejus, *chayote* lapai, cikorija, česnakai, žalieji griežčiai, garstyčių žaluma, kalendra, kivio vaisiai, kopūstai, laiškiniis česnakas, lapinis kopūstas, mėtų lapeliai, papaja, petražolė, pistacijos, purpuriųjų jūrų, dumblių lapai, rėžiukai, salotų lapai, spangolės, sojų pupelės, svogūnų laiškai, šalavijas, špinatų lapai, ženšenis, žirniai.

Moterys, vartojančios vitKA, pajutusios pirmus nėštumo požymius, nedelsdamos turi kreiptis į gydytoją. Jis patars, kaip toliau vartoti vitKA.

INFORMACIJA VARTOJANTIEMS NGAK^{1-4,6,8}

NGAK galima vartoti tik paskyrus gydytojui, TNS (INR) reikšmių nustatyti nereikia. NGAK vartokite tiksliai, kaip paskirta, tuo pačiu paros metu, niekada nepraleiskite paskirto vaisto dozės.

NGAK veikimui gali turėti įtakos kai kurie kartu vartojami kiti vaistai.

NGAK neturi sąveikos su maistu. Rivaroksabano 15 mg ir 20 mg tabletes reikia vartoti valgio metu.

Nėštumo ir žindymo metu NGAK vartoti negalima.

Literatūra:

1. P. Kirchhof ir kt. 2016 ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with EACTS. Eur Heart J; doi:10.1093/eurheartj/ehw210.
2. National Institute for Health and Care Excellence (2014) Atrial fibrillation: management. NICE guideline (CG180).
3. H. Heidbuchel ir kt. Updated European Heart Rhythm Association Practical Guide on the use of non-vitamin K antagonist anticoagulants in patients with non-valvular atrial fibrillation. Europace 2015;17:1467–1507.
4. Eliquis (apiksabanas) preparato charakteristikų santrauka (paskutinė teksto peržiūra data 2016 04 15), www.ema.eu.
5. Orfarin (Varfarinas) preparato charakteristikų santrauka (paskutinė teksto peržiūra data 2016 03 02), www.vvkt.lt.
6. Pradaxa (dabigatranas) preparato charakteristikų santrauka (paskutinė teksto peržiūra data 2016 02 29), www.ema.eu.
7. Warfarin-Grindeks (Varfarinas) preparato charakteristikų santrauka (paskutinė teksto peržiūra data 2015 05 18), www.vvkt.lt.
8. Xarelto (rivaroksabanas) preparato charakteristikų santrauka (paskutinė teksto peržiūra data 2016 06 10), www.ema.eu.

Paruošė:

LIETUVOS INTENSIVIOSIOS
KARDIOLOGIJOS IR SKUBIOSIOS
MEDICINOS ASOCIACIJA

www.cardem.lt